

MISJA MIASTO POTWÓR

Warsztaty dla dzieci z przedszkoli, szkół, bibliotek, świetlic, domów kultury

na podstawie książki Joanny Guszty i Przemka Liputa *Miasto Potwór* (Wydawnictwo Kropka 2020)

Temat: warsztaty dla dzieci o przyjaznej i estetycznej przestrzeni miasta, składające się z trzech etapów: lektury książki z rozmową, zadania plastycznego i spaceru

Odbiorcy: dzieci w wieku 6-8 lat, z klas I-III, ewentualnie starsze przedszkolaki

Czas trwania: 2x45 min (2 lekcje do przeprowadzenia w placówce i częściowo na spacerze w jej najbliższej okolicy)

Do przygotowania przed warsztatami:

- egzemplarz książki do przeczytania na głos z dziećmi
- materiały plastyczne: nożyczki, klej, kredki/mazaki, taśma klejąca, papier kolorowy
- pocztówki z Miastoszewa do pokazania lub rozdania dzieciom
- wydruki załączonego szablonu dla wszystkich dzieci w klasie

INSTRUKCJA do części plastycznej:

Należy dla każdego dziecka przygotować dwie kartki formatu A4:

1. Na pierwszej kartce wydrukować konturowe rysunki głowy potwora do pokolorowania i wycięcia. Szablony do wyboru w załączniku - dla starszych pusty, do zaprojektowania przez dzieci (wersja 1). Dla młodszych w formie kolorowanki (wersja 2).

Można użyć różnych technik plastycznych zależnie od zasobów czy predyspozycji grupy - rysowanie kredkami lub mazakami, wyklejanie kolorowym papierem, malowanie farbami itp.

2. Drugą kartkę pustą zwinąć w możliwie jak najcieńszy rulon, skleić go taśmą na końcach i pośrodku. Następnie połączyć ze sobą wszystkie trzy elementy klejem lub dwustronną taśmą klejącą w ten sposób, aby rulon znajdował się pomiędzy dwiema głowami potwora.

W efekcie ma powstać dwustronny potwór na patyku (rys. poniżej):

LEKCJA 1

30 min - odczytanie na głos książki i rozmowa o niej

Do czytania siadamy w kręgu, aby każdy uczestnik widział ilustracje w książce. Po przeczytaniu każdej rozkładówki kierujemy książkę w stronę dzieci, aby miały czas prześledzić ilustrację w trakcie równoległej prowadzonej rozmowy. Poniżej propozycje pytań do dzieci w trakcie oglądania ilustracji.

1. Jak myślicie, po co potwór przyszedł do miasta?
2. Czy potwór jest straszny?
3. Co to jest pocztówka? Czy ktoś z Was ją kiedyś wysyłał lub dostał?

Uwaga, można pokazać dzieciom, jak wyglądają pocztówki na przykładzie własnych zbiorów lub rozdać pocztówki z Miastoszewa (wyd. Kropka).

4. Czy podoba się Wam miasto na pocztówce? Co Wam się w nim podoba?
5. Jak myślicie, czy w miastach potrzebne są drzewa? Do czego?

Uwaga - warto zachęcić dzieci do burzy mózgów i wymyślenia wszelkich, nawet najdziwniejszych, zalet drzew. Na koniec, poprzez pytania pomocnicze, można naprowadzić dzieci na następujące zalety drzew:

- rośliny oczyszczają powietrze ze spalin
- chronią przed hałasem
- ożywiają krajobraz (bez nich byłoby nudno)
- poprawiają humor mieszkańcom (kojący zielony kolor, szum drzew, zapach)
- dają im schronienie przed słońcem

6. Czy lubicie drzewa? Za co? Czy macie ulubione drzewo? Gdzie rośnie?
7. Czy na tej ilustracji widać domy? Czy łatwo znaleźć przedszkole? Co właściwie widać?

Uwaga - dzieci wprawne w czytaniu można poprosić o znalezienie na ilustracji reklamy rajstop i zapytać, czy w natłoku wszystkich reklam łatwo jest się zorientować i szybko ją dostrzec.

8. Co robią mieszkańcy?
9. Czy miasto wygląda lepiej? Czy łatwiej znaleźć przedszkole i sklepy?

Uwaga - można zadać zadanie dla wprawnych w czytaniu: wskażcie proste szyldy i odczytajcie je.

10. Czy widujecie czasem bazgroły i napisy na domach, blokach? Czy popisane domy i bloki wyglądają ładnie?

Uwaga - odpowiedzi mogą być różne, to jest ok. Jeśli dzieciom podobają się napisy można pociągnąć temat takich napisów, które obrażają lub składają się z brzydkich wyrazów - czy one są dobre?

11. Co robią mieszkańcy? Czy to wygląda jak dobra zabawa?
12. Czy kiedy każde piętro jest pomalowane innym kolorem, wszystkie okna i balkony się różnią to dom wygląda ładniej niż gdyby był jednokolorowy?

Uwaga - można wykonać ćwiczenie: pokazać dzieciom kartkę pomalowaną wielokolorowo i chaotycznie i białą kartkę. Niech na każdą patrzą przez przez 10 sekund, a potem zamkną oczy. Niech zastanowią się, w którym przypadku ich oczy są bardziej zmęczone. Można powiedzieć o tym, że kolory wpływają na nasze samopoczucie, dodają nam energii lub pomagają odpocząć. O ile kolory wzbogacają nasze życie, to duże obiekty, takie jak budynki, powinny mieć kolory harmonijne z otoczeniem i spokojne, aby nie męczyć wzroku i nie odwracać uwagi od zieleni, kwiatów, kolorowych detali, placów zabaw i dzieci.

13. Czy przyjemnie spędza się czas w pobliżu ruchliwej drogi? Czy jest bezpiecznie? Co nam może przeszkadzać?
14. Jakie macie pomysły na fajne miejsce do zabawy na świeżym powietrzu w mieście, czyli co jeszcze umieścilibyście na skwerku?
15. Czy śmieci i psie kupy w mieście są fajne? Co jest w nich nefajnego?
16. Kto naprawił miasto? Czy mieszkańcy są z siebie dumni? Czy Wy też możecie coś dobrego zrobić dla swojego miasta, osiedla? Czy rodzice mogą Wam pomóc?
17. Jaka jest Wasza ulubiona rada od mieszkańców Miastoszewa?

Podsumowanie

Porównanie ilustracji z mapą miasta przed i po zmianach (na wyklejkach książki).

15 min - zadanie plastyczne

Wersja 1. Na szablonie w kształcie głowy narysujcie dwie miny potwora - jedna niech będzie wesoła, a druga smutna.

Wersja 2. Dla dzieci młodszych, niechętnych do rysowania od zera, lub gdy czas jest mocno ograniczony: Pokolorujcie kolorowaną z potworem takimi kolorami jakie lubicie najbardziej.

-przerwa-

LEKCJA 2

15 min - c.d. zadania plastycznego

ZADANIE PLASTYCZNE - końcówka dla tych którzy nie zdążyli. Sklejcie oba portrety razem, umieszczając pomiędzy nimi rulon wg instrukcji.

25 min - spacer wokół szkoły

Dzieci zabierają wykonane przez siebie potwory. Zatrzymujemy się na kilku przystankach i zadajemy dzieciom pytania zamknięte "Czy to spodobałoby się potworowi?" Dzieci głosują pokazując potwora

wesołego lub rozgniewanego. Następnie głosują też w swoim imieniu podnosząc do góry ręce lub słownie.

Jakich miejsc szukać w trakcie spaceru i na co zwracać uwagę?

Jeżeli chcemy omówić przykłady negatywne, mogą to być na przykład:

- ulice pozbawione drzew (hałas, poczucie braku bariery od ruchu drogowego)
- budynki częściowo pomalowane na przypadkowy, wyrwany z kontekstu kolor (często są to partery użytkowe wokół sklepów, wgłębienia na balkony)
- budynki w których każdy mieszkaniec wstawił inne okna, nie biorąc pod uwagę dobra wspólnego, jakim jest spójna elewacja
- napisy na murach
- śmieci i psie kupy na chodnikach
- nierówne płyty chodnikowe (uwrażliwienie na osoby na wózkach, starsze, z małymi dziećmi w wózkach)
- witryny sklepów przeładowane reklamami: banerami, tabliczkami, foliami zadrukowanymi reklamą i zakrywającymi całe okna
- bloki w kontrastowych, ostrych kolorach
- zepsute ławki lub ich niedobór/brak na osiedlowych podwórkach

Jeżeli chcemy omówić przykłady pozytywne: drzewa wzdłuż ulic, ławki, place zabaw, parki, woonerfy, budynki odnowione w neutralnych, spójnych z otoczeniem kolorach, osiedlowe kwietniki lub warzywniki, proste szyldy lub neony nad nieprzeładowanymi witrynami.

Przykładowe propozycje przystanków w najbliższej okolicy:

1. Szkoła - czy kolor szkoły spodobałby się potworowi? A komu z Was się podoba?
2. Czy ilość drzew i zieleni wokół szkoły spodobałby się potworowi? Jeśli nie, to co można by z tym zrobić? Czy pamiętacie jakie są zalety drzew dla miast?
3. Czy napisy na murze przed szkołą spodobałby się potworowi?
4. Czy te śmieci spodobałby się potworowi? A Wam się podobają?
5. Czy nasz plac zabaw spodobałby się potworowi?
6. Czy parking zamiast placu zabaw spodobałby się potworowi? Jak można by było dojechać do szkoły, gdyby nie było parkingu?
7. Czy reklamy na sklepie przed szkołą spodobałby się potworowi? Czy prosty szyld na sklepie przed szkołą spodobałby się potworowi?
8. Czy widzicie coś jeszcze, co spodobałoby się lub nie spodobało potworowi?

Uwaga - jeśli teren jest bezpieczny i warunki na to pozwalają, można zadać ćwiczenie dzieciom na znalezienie miejsc, detali, które spodobałby się lub nie spodobałby się potworowi. Jeżeli grupa dzieci jest starsza i każdy dysponuje telefonem - mogą go wykorzystać, robiąc zdjęcia potwora z odpowiednią miną i znalezionej miejsca/detalu.

5 min - podsumowanie i zakończenie

Odczytanie listu od Potwora do dzieci:

*Słuchajcie, jest misja do wykonania. Wszystko zależy od Was! Wiecie już, że lubię się wymądrzać. Każdy to lubi! Słyszeliście, co powiedziałem mieszkańcom Miastoszewa? Pewnie normalnie by mnie nie posłuchali, ale nie dość, że mam rację, to przy okazji jestem też wielki i żartoczny. Wam może nie pójść tak prosto, bo jesteście mniejsi. Ale macie jedną supermoc, kluczową dla każdego specjalisty do spraw miast: **moc zadawania pytań!** Zasypywana pytaniami... drżenia w nieskończoność... AAA... na samą myśl o tych wszystkich pytaniach mam ochotę złapać się za głowę, ale niestety, jak już wiecie, moje łapki są na to zbyt krótkie. Hej, ale róbcie to! Rozglądajcie się w Waszych miastach, wioskach, na ulicach i osiedlach i zadawajcie pytania. Jakiego rodzaju?*

- *Dlaczego tu jest brzydko, a tam ładnie?*
- *Dlaczego na witrynie tego sklepu jest napisane "OKNA!!!" aż na siedemnaście różnych sposobów? Dlaczego po prostu nie wstawili sobie pięknego okna, skoro są niby tacy dobrzy we wstawianiu okien? A zamiast tego zakleili je folią z napisami i nic nie widać!*
- *Dlaczego ten balkon jest różowy, skoro dom jest cały zielony?*
- *Dlaczego chcą ściąć to drzewo?*
- *Dlaczego tu nie ma kosza na śmieci?*
- *Czemu na placu zabaw nie ma ławki, skoro jak rodziców bolą nogi to zaraz marudzą, żeby szybciej wracać?*

I tak dalej, i tak dalej. Sami wiecie najlepiej. Was przecież wszystko ciekawi! Jeśli będziecie się uważnie rozglądać i zadawać dużo pytań, może coś z tego wyniknąć. Bo ja wiem... może rodzice zaczną się też zastanawiać? Może zapytają o to w spółdzielni i okaże się, że można coś w tej sprawie zrobić? Może wspólnie wpadniecie na jakieś pomysły, jak ulepszyć swoją okolicę? Albo porozmawiacie o tym z sąsiadami? A kiedy już będzie pięknie, poczujecie się dumni z siebie, wtedy wpadnę ja i Was wszystkich zjem!! Niom, niom, niom!

Żartuję! Powodzenia!

Podsumowanie

Zachęta dla dzieci do realizacji MISJI MIASTO POTWÓR, czyli spoglądania na miasto okiem Potwora w czasie spacerów z rodzicami i zadawanie pytań, omawianie z nimi spostrzeżeń, a nawet - jeśli to możliwe - wspólne działanie na rzecz poprawy!

Zakończenie

Zdjęcie klasowe dzieci z potworami na tle szkoły.

Wywieszenie w klasie dyplomu (załącznik).

Wzmocnienie

Warto po kilku dniach wrócić do tematu i zapytać, jak idzie im realizacja misji, a nawet podpowiedzieć konkretne zadania do wykonania z rodzicami i sąsiadami, takie jak:

- sprzątanie podwórka
- podlewanie osiedlowych drzew w czasie suszy
- naprawa zepsutej ławki lub zgłoszenie tego administracji osiedla
- sprzątanie kup po swoich psiakach
- sadzenie kwiatków np. w opuszczonych osiedlowych donicach
- zamalowywanie napisów na murach
- zbudowanie jesienią schronienia dla jeży z góry suchych gałęzi
- poidelka latem i dokarmianie ptaków zimą - lecz w odpowiednich miejscach (odradzamy wyrzucanie jedzenia przez okno)
- organizacja sąsiedzkiego pikniku

Propozycja zajęć uzupełniających

W nawiązaniu do Misji Miasto Potwór można przeprowadzić także dodatkową lekcję/warsztaty umożliwiające zastosowanie w praktyce zdobytej wiedzy.

Ze zgromadzonych wcześniej papierowych pudełek (po lekach, kosmetykach, zapalkach czekoladkach czy herbacie), kolorowego papieru, ścinków tkanin i dowolnych materiałów papierniczych (najlepiej w ramach recyklingu) można wykonać makietę przyjaznego osiedla.

Dzieci mogą współpracować w dużej grupie, mogą wykonywać makiety w parach lub samodzielnie. W przypadku pracy zbiorowej nad jedną wspólną makietą można podzielić dzieci na trzy grupy fachowców:

1. odpowiedzialnych za dekorację bloków (oklejanie lub malowanie, pudełek),
2. odpowiedzialnych za organizację zieleni na osiedlu (wykonanie drzew, trawników, kwiatów z kolorowego papieru i dostępnych materiałów)
3. odpowiedzialnych za organizację przestrzeni wspólnych (wykonanie ławek, placów zabaw, skwerów, warzywników lub kwietników osiedlowych itp.

Materiały

Załączniki do druku:

Puste profile Potwora: [LINK](#)

Profile do kolorowania: [LINK](#)

Dyplom: [LINK](#)

Link do informacji o książce: <https://wydawnictwokropka.com.pl/ksiazki/4-miasto-potwor>